

CALEA ORTODOXĂ

Revistă creștin-ortodoxă, cu caracter hristocentric și eclesiocentric
Anul 4, Nr. 32, iunie 2023

Editorial

Pregătirea pentru moarte

Moartea nu înseamnă un „capăt de linie”, un „punct terminus” în existența noastră. Ea este o *trecere*, o *ușă* către altă realitate. De aceea, ne adunăm în biserică în această Sămbătă a Morților, de aceea, ne rugăm pentru cei dragi, pentru că ei sunt vii și au nevoie de rugăciunile noastre. Altfel, dacă moartea este sfârșitul, de ce ne rugăm pentru cei adormiți? Moartea este inexistentă pentru o credință vie. Dacă credem că Hristos a Înviat, atunci nu există moarte.

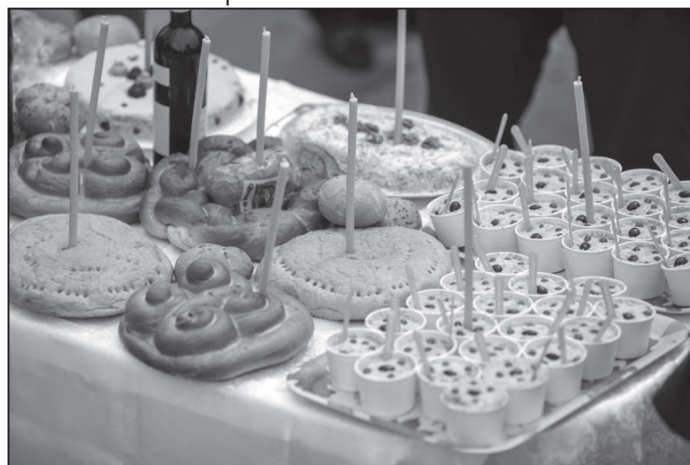
Pe măsură ce ne amintim de rudele noastre care au plecat în lumea cealaltă, este bine să ne gândim mai des la propria noastră moarte. La urma urmei, ne așteaptă pe fiecare dintre noi – este inevitabilă. Și trebuie să ne pregătim pentru moarte ca pentru orice activitate serioasă. Pentru a putea saluta cu bucurie moartea, trebuie să fim deja înrădăcinați în veșnicia lui Dumnezeu; trebuie să știm și să înțelegem încotro ne îndreptăm, și nu doar teoretic, dar trebuie să ne asigurăm și prin experiență că există viață veșnică. Ne pregătim pentru moarte, dar, în realitate, este pregătirea pentru o *trecere*, pentru *trecerea dincolo*. Acolo, dincolo de creasta munților acestei vieți, sau dincolo de mare, sau de pădure, câmp, stepă, deșert (ce vedem în această lume), veșnicia ne așteaptă. Pentru a trece, avem nevoie de echipamente speciale, de întreținere și de un ghid bun.

Trăim, am putea spune, de dragul acestui moment – momentul morții – și ne pregătim pentru el; sau mai degrabă, pentru *viața de dincolo* de ea. Astfel, primul lucru de care avem nevoie este **amintirea morții**. Deși călătorul se bucură de priveliștea de-a lungul drumului; deși se odihnește și socializează, ține mereu cont de traseu și verifică harta. În rugăciunile de dimineață, în rugăciunile scurte ale Sfântului Ioan Gură de Aur, ne rugăm în fiecare zi: „Doamne, dă-mi lacrimi, și aducere aminte de moarte, și umilință”, ca să nu uităm unde mergem, pentru a nu pierde calea.

Al doilea lucru de care avem nevoie este o **conștiință curată**. Să fim atenți la noi înșine, ca să nu fim pătați de păcat, să nu culegem vreo patimă sau viciu – o „căpușă” care va otrăvi sângele. Așa cum ne verificăm după o plimbare în pădure, tot așa trebuie să avem grijă de inima și sufletul nostru. Și dacă ceva păcătos se lipește de noi, atunci să ne grăbim să ne pocăim și să ne mărturisim regulat. Și dacă există locuri aici pe Pământ în care nu avem voie să mergem în haine murdare și noi înșine simțim rușine din cauza aceasta, atunci cu siguranță nu va merge să intrăm în Împărăția lui Dumnezeu în hainele murdare și zdrențuite ale sufletului nostru. Apostolul Ioan spune că nimic necurat nu va intra în Împărăție (cf. Apoc. 21, 27). Trebuie să privim unde mergem, ca să nu ne poticnim într-o băltoacă sau o mlaștină; ca

să nu ne rupem hainele. Pentru a ne păstra conștiința, trebuie să fim atenți la noi înșine, la gândurile și sentimentele noastre în orice moment.

Al treilea lucru de care avem nevoie este **cumpătarea**. Nu te supraîncarca pe parcurs cu lucruri inutile, cu mâncare. Totul ne încetinește și ne distrage atenția de la obiectivul nostru. Domnul ne amintește în Evanghelie: „Luați seama la voi înșivă, să nu se îngreueze inimile voastre de mâncare și de băutură și de grijele vieții, și ziua aceea să vine peste voi fără de veste” (Lc. 21, 34). Cumpătarea și postul sunt, de asemenea, o repetiție pentru moarte. Pot trăi fără plăceri și delicii sensibile? La urma urmei, ele nu vor exista dincolo. Dacă mi se vor lua dulciuri, sau mâncarea mea preferată sau jucăriile, voi trăi o viață plină și fericită în Rai? Sau voi murmura împotriva lui Dumnezeu?

Al patrulea lucru de care avem nevoie este **întreținerea**. Domnul o dă oriunde este dat harul Său. Aceasta este rugăciunea, și faptele bune, slujbele Bisericii și mai ales Spovedania și Împărtășania cu Trupul și Sângele lui Hristos. Când ne împărtășim cu vrednicie, firea noastră se schimbă, se transfigurează treptat și devenim din ce în ce mai asemănați cu Dumnezeu, mai aproape de Dumnezeu și capabili să trăim în Împărăția Sa.

Al cincilea lucru, pe care îl uităm aproape întotdeauna, este că avem nevoie de un **ghid** bun, care să ne ajute să trecem prin tunelul morții, să facem față celui ceas înfricoșător, să împrăștiem demonii, să depășim cu bine vămile văzduhului și să ajungem la Dumnezeu pe drumul cel drept. Avem un astfel de ghid – **îngerul nostru păzitor**. Cel mai drag prieten și ajutor al nostru, el este întotdeauna aproape de noi, dacă nu păcătuim. Dar dacă păcătuim, dacă facem păcate grele și nu ne pocăim de ele, nu ne spovedim, el stă deoparte în întristare. Ar fi bine să găsim un limbaj comun cu el, să-l ascultăm sfaturile și, astfel, să traversăm nevătămați drumul vieții.

Moartea este o ușă care ne dă drumul în eternitate. Și sarcina noastră principală este să ne pregătim pentru viața veșnică. Prin urmare, al șaselea lucru de care avem nevoie este să construim o **relație personală** cu Dumnezeu. Aceasta înseamnă să avem încredere în Dumnezeu, prin rugăciune, evlavie, smerenie, să-L iubim pe Cel ce este Izvorul binelui. Cel care are dragoste sinceră încearcă să știe totul despre cel pe care îl iubește, să-și trăiască viața în preajma lui, să comunice constant cu el. Așa trebuie să fim și noi față de Dumnezeu, cu inimi de *fii iubitori*.

Al șaptelea lucru de care avem nevoie este **capacitatea de a trăi și relaționa** cu oamenii. Va exista un număr de neconceput de oameni în Împărăția Cerurilor și toți sunt diferiți – nu ca noi.

(continuare în pagina 2)

Cuprins

Despre Duhul Sfânt și lucrarea Sa	p. 2
Poezie creștină	p. 3
Duminica Tuturor Sfinților	p. 5
Stropi din peniță	p. 6
Chemarea lui Hristos!	p. 6
File de Sinaxar	p. 8
Despre grijile vieții	p. 9
Sf. Petru și Pavel	p. 10
Actualitate	p. 11

Pregătirea pentru moarte

(urmare din pagina 1)

Dar toți sunt, de asemenea, ca noi – parte din Împărăția lui Dumnezeu, parte din Trupul lui Hristos și toți sunt rudele noastre. Apostolul Petru, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Serafim de Sarov, Sfântul Nicolae Făcătorul de Minuni, Sfântul Nicodim de la Tismana, Sfânta Parascheva de la Iași, poate cei care stau lângă noi în biserică și vecinii noștri „răi”, cei care ne calcă pe nervi în transportul public, cei care ne cer ajutor și cei care ne jignesc – Domnul poate îi va atrage pe toți la Sine la un moment dat din viața lor și fiecare dintre ei poate fi în Împărăția

Sa. Prin urmare, trebuie să învățăm să ne înțelegem cu toți cei de aici, să iubim pe toți, așa cum ne-a poruncit Dumnezeu, inclusiv pe vrăjmașii noștri.

Toate acestea sunt calea sfințeniei, la care ne cheamă Apostolul Pavel în Epistola sa: „Căutați pacea cu toți și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul” (Evr. 12, 14). Fie ca rudele și cei dragi ai noștri plecați să moștenească Împărăția Cerurilor, iar cei dintre noi care încă trăim aici să dobândim amintirea morții și sfințenia! Amin.

Prof. Mihai-Ionuț Coană

(reflecție la Sămbăta Morților-Moșii de vară,
Sf. Ev. Ioan 5, 24-30, 3 iunie)

Sursă foto: observatornews.ro

Despre Duhul Sfânt și lucrarea Sa, la Duminica Cincizecimii

La cincizeci de zile de la Înviere și numai la zece de la Înălțarea Domnului, în ziua Rusaliilor, din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet, ca un vânt puternic ce sufla și a umplut toată casa în care se aflau apostolii. Și ei au văzut limbi ca de foc deasupra fiecăruia. Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt (**Faptele Apostolilor II, 2-4**).

Încă fiind Domnul Hristos împreună cu Sfinții Apostoli în lume, i-a încredințat de prezența și permanența Sfântului Duh, spunându-le: Și Eu voi ruga pe Tatăl și El vă va da alt Mângâietor care să rămână cu voi în veac, și anume Duhul Adevărului (**Ioan XIV, 16-17**). De asemenea, în prima zi a învierii, seara, Domnul Hristos S-a arătat Sfinților Apostoli, care stăteau ascunși cu ușile încuiate și, după ce i-a binecuvântat, le-a spus: Luați Duh Sfânt, cărora veți ierta păcatele, iertate vor fi și cărora le veți ține, vor fi ținute (**Ioan XX, 22-23**).

Duhul Sfânt e viață, făcător și dătător de viață, lumină și dătător de lumină, izvorul sfințeniei și al bunătății. Prin El se cunoaște Tatăl și se preamărește Fiul. După cuvântul Sfintei Scripturi, din bogăția nemăsurată și nesecată a darurilor Sfântului Duh, șapte daruri sunt mai însemnate pentru viața noastră creștină: duhul înțelepciunii, duhul înțelegerii, duhul sfatului, duhul puterii, duhul cunoștinței, duhul temerii de Dumnezeu și duhul bune credințe (**Isaia XI, 2**). Sfântul Apostol Pavel ne spune că roadele Duhului sunt acestea: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga

răbdare, facerea de bine, credința, blândețea, înfrânarea poftelor (**Galateni V, 22**).

Părintele Ioan Rămureanu vorbea cândva despre lucrarea Duhului Sfânt în Biserică și în lume (**Glasul Bisericii, nr. 5, 1958, pp. 403-407**). Astfel, orice lucrare sfințitoare se săvârșește de slujitorii Bisericii prin invocarea puterii îndumnezeitoare a Sfântului Duh. Duhul Sfânt preface, curăță și înnoiește firea noastră cea căzută și stricată mai întâi prin baia Botezului și „ne îmbracă în omul cel nou, care este făcut după chipul lui Dumnezeu, în dreptatea și sfințenia adevărului” (**Efesenii IV, 24**). Însuși Domnul Hristos ne-a asigurat de aceasta când a spus lui Nicodim, unul din fruntașii iudeilor: „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea intra în împărăția lui Dumnezeu” (**Ioan, III, 5**). Apoi, prin Taina Mirungerii, pune asupra sufletului și trupului nostru „pecetea harului Sfântului Duh”, căci, după cuvântul Sfântului Ioan, „Duhul este cel care dă viață” (**Ioan VI, 63**). Tot așa și cu celelalte Taine, dar mai ales prin Taina Sfintei Cuminecări, care le covârșește pe toate. Sfințirea și prefacerea pâinii și vinului în Sângele și Trupul Domnului, le face episcopul sau, în lipsa acestuia, preotul, prin invocarea harului Sfântului Duh. „Îndestulează-mă cu puterea Sfântului Tău Duh, ca, fiind îmbrăcat în darul preoției... să jertfesc sfântul și preacuratul Tău Trup și cinstitul Tău Sânge”, se roagă arhiereul sau, în lipsa lui, preotul, în timpul imnului Heruvic. Iar în momentul cutremurător și înfricoșat al prefacerii Sfintelor Daruri, slujitorii se roagă: „Doamne, Cea ce ai trimis pe Prea Sfântul Tău Duh în ceasul al treilea Apostolilor Tăi, pe acela, Bunule, nu-L lua de la noi, ci ni-L înnoiește nouă, celor care ne rugăm Ție”.

Ca fii ai Bisericii, credincioșii primesc tainele Bisericii, iar prin rugăciunile și binecuvântările episcopilor și preoților, fiecare credincios se împărtășește de puterea harică dumnezeiască a Sfântului Duh care-l curăță de păcate, îl reînnoiește și-l zidește din nou.

Noi, toți oamenii, suntem supuși ispitelor și păcatului. Noi toți avem nevoie de trezirea cugetului, de pocăință și iertare, de mila și îndurarea lui Dumnezeu, de revărsarea bunătății Duhului Sfânt, care curățește, înnoiește, sfințește și zidește din nou sufletul omenească.

Harul Duhului Sfânt ne păzește din pruncie, ne păzește în anii tinereții, când putem fi ademiniți de frumusețile

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană

Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com

Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.

ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Prof. Anghel-Nicolae Păunescu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Mihai Șomănescu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor.

De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

amăgitoare ale lumii, ca să nu cădem în grele păcate și să ne pustiim frumusețea sufletului, ci să tindem spre desăvârșirea frumuseții spirituale. Harul Sfântului Duh bate la ușa inimii noastre în tot cursul vieții noastre și ne mustră pentru păcatele făptuite, chemându-ne la îndreptare, la căință și pocăință, până nu vine ceasul cel greu al bolii, al suferinței și al morții. Pe mulți, harul Sfântului Duh îi scoate din adâncul patimilor. Duhul Sfânt sădește în sufletele noastre părerea de rău pentru greșelile și păcatele noastre, căința, puterea spre îndreptare, face să crească puterile noastre duhovnicești în luptă cu ispitele trupului și ale lumii, în luptă cu păcatul, în luptă cu înșelăciunile, meșteșugurile și uneltirile diavolului.

Puterea harului Sfântului Duh smerește pe cei mândri, îmblânzește pe cei cruzi, pe cei lacomi și avari îi face milostivi și îndurători, pe cei desfrânați îi curăță și-i întoarce cu iubire către familia și copiii lor.

Chipul peste care se revarsă roua răcoritoare a harului Sfântului Duh strălucește de curăție și frumusețe duhovnicească. Bogăția darurilor Duhului Sfânt ne duce la bunătate, blândețe și bunăvoință, la smerenie și răbdare, la curăția inimii, la dreptate și milostenie, la rugăciune, la păzirea celor sfinte, la neținerea de minte a răului făcut de cineva, la iubirea aproapelui și a lui Dumnezeu, la nevoitțe și osteneli pentru câștigarea împărăției cerurilor, la pacea și liniștea sufletului, la împăcarea și buna înțelegere cu toți oamenii, la veselia duhovnicească neîncetată,

la dorirea continuă a binelui și a frumuseții celei nepieritoare de sus.

Inimile creștinilor umbriți de puterea simțitoare a harului Duhului Sfânt strălucesc de nevinovăție ca inimile copilașilor, despre care Hristos Mântuitorul nostru a spus: „Adevărat zic vouă: De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor”. De darurile Duhului Sfânt se învrednicește nu numai sufletul nostru, ci și trupul nostru, în mod potrivit lucrărilor trupului. După cuvântul Sfântului Pavel, trupul nostru „este locașul Duhului Sfânt care locuiește întru noi și pe care-L avem de la Dumnezeu” (**I Corinteni VI, 19**). A face din trupurile și sufletele noastre templul sau Biserica Duhului Sfânt e cea mai mare cinste, sfințenie și fericire, la care poate râvni un credincios. Încă din această viață chiar și natura noastră corporală primește prin lucrarea Sfântului Duh unele dispoziții spirituale.

Noi, cei ce facem parte din sânul Sfintei Biserici apostolice și sobornicești, nu suntem lipsiți în nici un moment al vieții noastre de asistența Duhului Sfânt, de puterea lui înnoitoare, creatoare și simțitoare. În acest sens, Sfântul Petru ne spune tuturor: „Voi sunteți seminție aleasă, preoție împărătească, neam sfânt, popor agonisit de Dumnezeu, ca să vestiți în lume bunătățile Celui ce v-a chemat din întuneric la lumina Sa cea minunată” (**I Petru II, 9**).

Duhul Sfânt sădește lucrarea mântuirii în străfundul inimilor noastre și le face să se întoarcă de la spiritul lumii către Dumnezeu cel în Treime lăudat. El ne leagă de Hristos, iar prin Hristos ne pune în legătură cu Tatăl. Duhul Sfânt ne deschide și ne luminează ochii minții ca să înțelegem că Hristos nu este un simplu om, ci Dumnezeu adevărat. Hristos este ușa spre Tatăl, iar Duhul Sfânt este cheia care ne deschide ușa spre Tatăl ceresc, Creatorul a toate.

Harul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu-Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu noi, cu toți (cf. **II Corinteni XIII, 12-13**)! Amin.

Preot Anghel-Nicolae Păunescu
(predică la Duminica Rusaliilor, Sf. Ev.

Ioan 7, 37-53; 8, 12, 4 iunie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Poezie creștină

Atâția mucenici creștini,
Pentru credință, viața și-au dat,
Că au crezut cu toată ființa
În Dumnezeu cel adevărat.

Au înțeles că Domnul Iisus
Este Mesia cel mult așteptat
Și s-au bucurat nespus,
Că Domnul Iisus a înviat.

Atât de multe chinuri au răbdat,
Dar și-au pus nădejdea în Dumnezeu,
Că cel ce crede cu adevărat
Își va mântui sufletul său.

În vremea împăraților păgâni
Dioclețian și a ginerelui său,

Sfântul Mucenic Isihie (15 iunie)

Galeriu, au murit mulți creștini,
Care erau persecutați mereu.

Biruința reputată împotriva
Persilor, a dat prilej împăraților
Romani să urască pe creștini,
Ducând luptă aprigă împotriva lor.

Ei nu puteau să înțeleagă,
(Având mintea întunecată de cel rău)
Și nici nu au vrut să accepte,
Că poate exista un Dumnezeu,

Atotputernic, nevăzut, iubitor
De oameni și de pace pe pământ,
Că El este de grijă purtător
Și poate face totul prin cuvânt.

Încă de mai înainte de război,
Păgânii pe creștini îi socoteau,
Ca niște cetățeni nefolositori
Societății, pe care îi ignorau.

În armata romană de la Dunăre,
Ce în cetatea Durostor era staționată,
Sfântul Isihie era ostaș creștin
Cu alți ostași creștini laolaltă.

Împăratul Galeriu considera,
Că Imperiul Roman a slăbit
Din cauza creștinilor,
Care pe Dumnezeu au slăvit;

Și nu făceau nedreptăți,
Ei nici nu erau războinici,

Iubeau aproapele ca pe frați
Și în credință erau statornici.

De aceea, Galeriu a hotărât
Ca să fie îndepărtați din armată,
Că pe creștini mereu i-a urât,
Pedepsindu-i totodată.

Au fost arestați șase ostași,
Cei care la idoli nu se închinau:
Pasicrat, Valentin, Nicandru,
Marcian, Iuliu Veteranul, ce credeau

În Domnul Iisus Hristos,
Considerând că aici trebuie,
Să trăiască viața cu folos,
Pregătiți pentru veșnicie.

Cu toate chinurile îndurate,
De credință nu s-au lepădat,
Mergând smeriți până la moarte
Și pe Dumnezeu au lăudat.

Toți și-au dat viața cu bucurie,
Punând sufletul mai presus,
Că el trăiește în veșnicie
Alături de Domnul Iisus.

Cugetau în sine, că viața
Este pierzare, fără de Hristos,
Iar moartea este câștig,
Dacă ai trăit în lume cu folos.

Focul iubirii jertfelnice,
Aprins în inimile mucenicilor,
De Domnul Hristos, luminează
Și încălzește sufletele lor.

Mucenicii strălucesc
Mai mult decât soarele
Și din sângele lor ieșind văpăile
Harului, încurajează inimile.

Și creștinul Isihie a fost condamnat,
Alături de ai săi colegi,
Care au fost închiși și torturați
Multe zile și nopți întregi.

Sfântul Mucenic Isihie
A fost un ostaș curajos,
Ce și-a păstrat cu bucurie
Credința vie în Domnul Hristos.

Nimic nu l-a descurajat;
Nici pedepse îngrozitoare
Nici moartea celor ce au plecat,
Știind că ele sunt mântuitoare.

Sfântul Isihie, fiind închis
Cu Sfântul Iuliu, pe care l-a încurajat,
Să aibă nădejde în Domnul Iisus,
Și Iuliu, cununa muceniei a căpătat.

Isihie își dorea să-i urmeze,
Pe calea jertfelniciei pentru Hristos,

Ca nu cumva să cedeze,
Oricât ar fi de dureros.

Și a răbdat cu bărbăție
Toate chinurile cumplite,
Știind că cea mai mare bogăție
Se află-n aceste ispite.

„Cel ce rabdă până la sfârșit”,
Domnul Hristos a făgăduit,
Cununa vieții și-a agonisit
Și astfel va fi mântuit.

Prietenia se arată
Și se întărește în necaz,
Că Sfântul Iuliu Veteranul
S-a comportat ca un viteaz.

Și prietenește îl încuraja
Să nu renunțe în niciun caz,
Sprijin de nădejde l-a avut,
Chiar de-au curs lacrimi pe obraz.

În închisoare, Isihie l-a rugat,
Ca de el să-și aducă aminte,
Iar Sfântul Iuliu i-a promis,
Că îl va ruga fierbinte

Pe Domnul nostru Iisus Hristos
Pentru toți cei ce-au rămas,
Să îi întărească în credință,
Să rabde până în ultimul lor ceas.

Sfântul Mucenic Isihie
A rămas statornic în mărturisire,
Chiar dacă ceilalți au fost uciși
Înainte, pentru-a Domnului cinstire.

Fără niciun ajutor omenesc,
El, Domnului cu tărie s-a rugat,
Iar pe cei ce l-au ocărât și chinuit,
L-a iertat și i-a binecuvântat.

Că Sfântul Isihie, de sine s-a lepădat,
Urmând Domnului Hristos
Și crucea pătimirii a luat,
Sufletului său de mare folos.

A rămas un soare luminos
Al Dobrogei noastre creștine,
Ce pe Domnul Iisus Hristos
L-a mărturisit cum se cuvine.

S-a arătat odor de mare preț
Al Bisericii biruitoare,
Așezată aici de Sfântul Andrei
Și-a devenit înfloritoare.

Între Dunăre și Mare,
Credința dreaptă a mărturisit
Și a rămas pentru poporul nostru
Un mijlocitor preaslăvit.

În Durostorum, Sfântul Isihie,
Un sfeșnic luminos s-a arătat,
Că, aici, mulți ostași ai lui Hristos,
Pentru credința viața și-au dat.

Ei calea cea strămtă au urmat,
Multe și cumplite chinuri au suferit;
„Lupta cea bună au luptat”
Și astfel toți s-au mântuit.

Auzind de tăierea capului,
Sfântul Isihie s-a bucurat
Și la vederea călăului,
Liniștit, pe Dumnezeu a lăudat.

Văzând pe ostașul cel viteaz,
Și Îngerii din cer s-au bucurat,
Că mărturisește fără teamă
Credința în Dumnezeu cel adevărat.

De sus, din cer, acest mucenic
Se roagă cu evlavie pentru noi,
De la cel mare la cel mic,
Pe toți, să ne scape de nevoi.

În fiecare an, pe 15 iunie,
Noi, ortodocșii îl prăznuim
Și cu multă bucurie,
Permanent, toți îl cinștim.

Îți mulțumim, Bunule Doamne,
Pentru că pe mulți ai învrednicit,
Să ne arate calea cea dreaptă
Și atâția oameni s-au mântuit!

Pentru rugăciunile Sfântului Isihie
Și ale celorlalți Sfinți Mucenici,
Ajută-ne ca și noi, cu bucurie
Să plecăm de pe pământ, de aici.

Doamne, Te slăvim și Îți mulțumim
Și Te rugăm cu glas fierbinte,
Ca toți românii să ne mântuim,
Cât va fi lumea de-acum înainte!

Dumitra Groza

(15 iunie 2023)

Sursă foto: doxologia.ro

Duminica Tuturor Sfinților

Ne aflăm în Duminica întâi după Rusalii, numită și a Tuturor Sfinților. Duminica aceasta ne amintim de toți sfinții, cunoscuți și necunoscuți, din toate locurile și din toate timpurile istoriei. Sfânta Biserică ne pune înaintea cu acest prilej, un text din Sfânta Evanghelie după Matei, care vorbește despre datoria de a ne mărturisi credința, așa cum sfinții, mai ales martirii și mărturisitorii au murit pentru această mărturisire. Ei s-au sfințit trăind adevărurile de credință din tot sufletul, din tot cugetul, în smerenie, în dragoste, în slujirea lui Dumnezeu și a oamenilor.

Textul care s-a citit lasă loc câtorva întrebări, la care în aparență nu e ușor de răspuns. Este alcătuit din mai multe pericope disparate în Evanghelia lui Matei, dar rânduite anume așa, ca să se potrivească amintirii și înțelegerii de către noi a sacrificiilor și recompenselor Sfinților. El cere explicații cu privire la câteva din sentințele rostite de Mântuitorul în convorbirea Sa cu ucenicii. Cum adică: să nu iubești pe tată și pe mamă? Cei dintâi să fie pe urmă și cei de pe urmă să fie întâi? Printre multele cuvinte enigmatice ale Mântuitorului, și acestea par anume adunate la un loc, să ne pună la încercare capacitatea de cuprindere și de tâlcuire.

Pentru a reuși aceasta, va trebui să le lăsăm deocamdată deoparte și să revenim la semnificația sărbătorii Tuturor Sfinților. Să ne aducem aminte că Biserica ne-a pus în față înaintea de orice, textul despre necesitatea de a face o declarație formală de credință. Ce înseamnă „mărturisirea credinței”? Ce înseamnă a mărturisi pe Hristos în fața oamenilor? Aici răspunsul e mai simplu: înseamnă a recunoaște în Dumnezeu pe Creatorul universului și al oamenilor. Înseamnă a-L recunoaște pe Iisus Hristos drept Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu. Înseamnă, prin urmare, a intra într-o ordine de gândire religioasă. Înseamnă a nu ne considera autonomi, ci dependenți de Dumnezeu, atât cu privire la începutul, cât și cu privire la sfârșitul nostru.

A-L mărturisi pe Dumnezeu și pe Iisus Hristos înseamnă a mărturisi filiația noastră divină. Înseamnă a mărturisi că suntem creați de Dumnezeu și că trăim în această ordine, în această rânduală divină. Înseamnă a recunoaște că nu suntem autonomi, așa cum nu putem fi autonomi față de tatăl nostru cel pământesc. Putem noi să ne lepădăm de propria noastră naștere? De propriii noștri părinți? Nu putem! Nu putem fi autonomi față de ei. Putem fi autonomi față de multe alte lucruri. Putem fi creatori de artă, de cultură, de filosofie, de orice. Aici avem toată autonomia și, în sens larg, toată libertatea. Dar noi, cei credincioși, nu putem fi autonomi față de părinții noștri de pe pământ și, cu deosebire, nici față de Părintele nostru cel ceresc. De-pindem de El, trebuie să-L mărturisim, să-L recunoaștem. Și, odată cu El, și pe Fiul Său, Iisus Hristos, și pe Duhul Sfânt. La aceasta ne cheamă, de fapt, cuvântul Evangheliei: să ne mărturisim dependența de Dumnezeu cel ceresc și de Fiul Său, Iisus Hristos, pe care Îl acceptăm ca Mântuitor și stea polară care ne orientează spre Împărăția cerurilor, prin Duhul Sfânt. Fără această dependență, recunoaștere și acceptare nu putem fi creștini adevărați.

Cum trebuie să ne mărturisim credința? În trei feluri. În primul rând, mărturisind credința în Dumnezeu sub chipul Treimii, prin Simbolul credinței, în taina sufletului nostru și în comunitate, așa cum facem, de pildă, în biserică, în timpul slujbei Sfintei Liturghii, când îl reci-tăm în comun: „Cred într-Unul Dumnezeu...Și într-Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu...Și într-Unul Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul”. Prin Simbolul credinței, facem o declarație de credință și dăm mărturie despre Dumnezeu „în Treime”, despre credința noastră în Dumnezeu-Stăpânitorul, Creatorul, Proniatorul, adică Cel care are grijă de noi și de lumea creată de El și Judecătorul, Cel care ne va judeca după criteriile legilor morale pe care ni le-a predat Mântuitorul și ni le-au sistematizat Evangheliștii, ceilalți autori ai Sfintei Scripturi și Sfinții Părinți în Sinoadele Ecumenice.

Dăm apoi mărturie despre Dumnezeu în familia noastră. Toți avem o familie. Suntem datori să dăm mărturie despre Dumnezeu celor care ne-au adus pe noi pe lume, și fraților noștri, și celor pe care îi aducem noi în lume. Pe aceștia din urmă, adică pe copiii noștri, îi aducem numai pentru că Dumnezeu le dă viață, nu pentru că noi le dăm viață, căci viața vine numai de la Dumnezeu. În familie, așadar, dăm a doua mărturie despre Dumnezeu-Tatăl, despre Iisus Hristos și despre Sfântul Duh.

A treia mărturie o dăm, cum spune chiar textul Evangheliei, în fața oamenilor, adică unul față de altul, în public, nu numai privat, nu numai în ascuns, adică nu numai ca pe o declarație de credință personală, făcută în fața propriei noastre conștiințe, ci ca pe o declarație publică, făcută în fața celorlalți. Așadar, acest lucru trebuie cu neapărată necesitate să-l reținem: Iisus cere în chip expres o mărturisire publică de credință. Nu numai una ascunsă. Una deschisă și, după cum ați auzit din text, este atât de categorică această cerere, încât Mântuitorul nu Se mulțumește să spună numai afirmativ: „Pe cel ce Mă va mărturisi în fața oamenilor, îl voi mărturisi și Eu în fața Tatălui”, ci revine, ca întotdeauna în vorbirea biblică, repetând ideea și la modul negativ, spre a o întări, cum face și atunci când vorbește despre Judecata de Apoi (cf. Matei 25). Spune: „Dar de cel ce se va lepăda de Mine în fața oamenilor, de acela Mă voi lepăda și Eu înaintea Tatălui Meu care este în ceruri” (Mt. 10, 33). Unul ca acesta nu va avea parte de Hristos ca martor al apărării în fața Judecății celei din urmă.

Mulți sunt adesea tentați să creadă că, dacă fac numai o mărturisire de conștiință, e de ajuns. „Eu am credința mea în suflet, nu am nevoie de biserică, de preot, de spovedanie, de împărtășanie”, zic unii. Dacă îi situăm pe unii ca aceștia față în față cu acest text din Sfânta Evanghelie, nu prea îi avantajează o asemenea atitudine. Oare n-ar fi mai cinstit să fie onești și, dacă sunt credincioși, să spună că sunt? Dacă nu cred, să fie de asemenea onești și să spună că nu cred? Să nu ne închipuim așadar că, de credem numai în conștiința noastră, dar îl negăm pe Dumnezeu

la vedere, ne îndreptăm în fața lui Dumnezeu. Acest lucru e în măsură să ne dea multora de gândit. Mulți, la un examen mai serios, ar constata de câte ori nu s-au aflat cu totul în rânduială atunci când a fost vorba să facă o declarație de credință! Să nu uităm: „credința fără fapte moartă este” (Iac. 2, 17), căci „și demonii cred și se cutremură” (Iac. 2, 19). Amin.

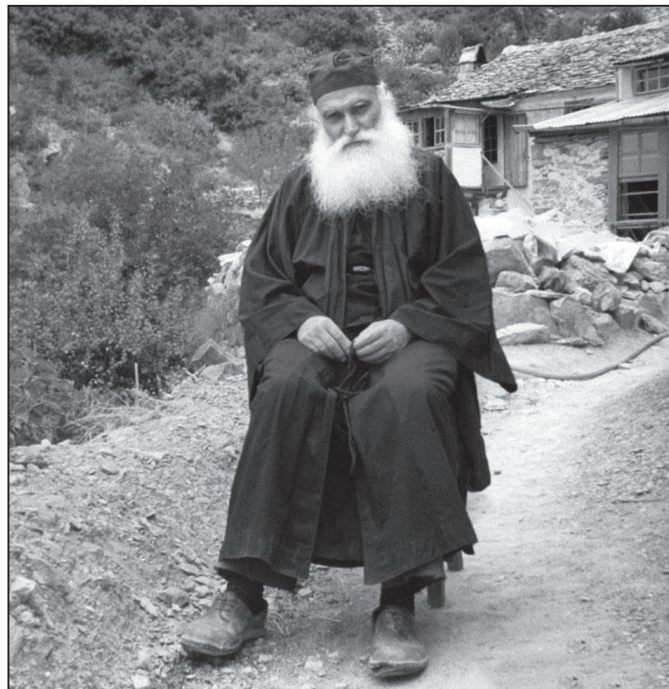
Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica I după Rusalii, Sf. Ev. Matei 10, 32-35, 37-38; 19, 27-30, 11 iunie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Stropi din peniță Paza gândurilor este apărarea sufletului de ispite

De câte ori nu avem gânduri străine de rugăciune atunci când îi adresăm lui Dumnezeu un imn, un acatist, o rugă oricât de mică? Vin peste noi ca o furtună (Sfântul Vasile cel Mare), iar noi nu avem altceva de făcut, decât

să o trecem... cu bine. Nu putem opri ploaia să nu mai cadă din cer, dar putem să ne adăpostim ca să nu fim udați de ea. La fel și cu gândurile: ele vin, dar să nu lăsăm ca ele să ne stăpânească. Deseori, când ne vorbea nouă, studenților, *Părintele profesor Constantin Galeriu*, despre cum să ne rugăm cu *gând curat și frumos*, ne

învăța să *nu lăsăm mintea să vagabondeze!* Astfel, o scurtă învățătură în acest sens, și de la **Sfântul Teofan Zăvorățul**:

Ce se poate face cu gândurile care fug în toate părțile în timpul cititului și al rugăciunii? Nimeni nu scapă de asta. Nu este nici un păcat în asta, dar este nepotrivit. Este păcat atunci când cineva de bună voie încurajează gânduri străine, dar când ele aleargă involuntar, este vreun păcat? Greșeala vine atunci când omul a observat că gândurile îi rătăcesc și nu le stăpânește. De îndată ce observi că gândurile o iau razna, înfrânează-le, aceasta trebuie să faci.

*Pentru a potoli rătăcirea gândurilor în timpul rugăciunii, este necesar să faci eforturi pentru a te ruga cu inimă fierbinte. Ca să faci asta trebuie să-ți încălzești sufletul înainte de rugăciune cu meditație adâncă și închinăciuni. Învăță să te rogi cu propria ta rugăciune. De exemplu, esența rugăciunii de seară este aceea de a mulțumi lui Dumnezeu pentru ziua aceea și pentru tot ce ai primit în timpul zilei, bune și rele. Pentru răul săvârșit, omul trebuie să se pocăiască și să ceară iertare, promițând să-și repare greșelile în ziua următoare; apoi omul se roagă lui Dumnezeu pentru ocrotire în timpul somnului. Spune-i lui Dumnezeu toate acestea, așa cum îți trece prin mintea ta și din toată inima ta. Esența rugăciunii de dimineață este de a-l mulțumi lui Dumnezeu pentru somn și pentru trezire și de a-l cere ajutor ca în timpul zilei să faci lucruri pentru slava Sa (Sfântul Teofan Zăvorățul, **Viața duhovnicească**; cf. <https://ortodoxiadreaptacredinta.wordpress.com/category/cuvinte-de-folos-de-la-sfintii-parinti>).*

Prof. Felicia Pănescu

Sursă foto: crestinortodox.ro

Chemarea lui Hristos!

„Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, pentru ca ei să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri. Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri. Iar de cel care se va lepăda de Mine înaintea oamenilor și Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri” (Mt. 5, 16; 10, 32-33)

Sfânta Evanghelie din această Duminică a II-a după Pogorârea Sfântului Duh, închinată tuturor Sfinților Români, ne pune înaintea inimilor noastre o chemare pe care Dumnezeu ne-o adresează permanent, dar la care omul răspunde în mod diferit în funcție de înțelegerea,

dragostea și voința pe care el o are! Desigur că Dumnezeu în acest răspuns al nostru nu are în vedere valoarea bunurilor la care renunță omul ci la intenția pe care o are cineva când răspunde chemării Lui. Chiar Domnul nostru Iisus Hristos precizează că femeia cea văduvă, care a pus în vistieria Templului cei doi bănuți, a dat mai mult decât toți ceilalți, pentru că aceia au dat din prisosul lor, pe când ea a dat tot ceea ce avea. Întrucât fiecare dintre noi ne atașăm de anumite lucruri, considerându-le personale, și ne alipim cu toată ființa de ele și le acordăm o mare atenție, acele lucruri mai mult sau mai puțin valoroase, nasc în noi dorința de a le deține și lăcomia, fie pentru a le spori, fie pentru a le apăra ca să nu ni le ia

alții, și nu renunțăm în niciun fel la ele. Deși noi ne considerăm că suntem cei care stăpânim aceste bunuri, totuși adevărul este altul, nu noi suntem stăpâni peste ceea ce considerăm că este al nostru, ci dimpotrivă noi suntem robi ai acestor bunuri, și nimic din ceea ce credem că avem, dar nu putem să renunțăm la ele pentru Dumnezeu, nu este al nostru. Al nostru devine atunci când pentru Dumnezeu noi am renunțat la el, atunci noi din robi, am devenit stăpâni peste tot ceea ce am renunțat, pentru că am biruit dorința pământească de a-l avea.

Poate că noi nu avem posibilitatea de a lăsa în urmă așa cum alții au lăsat mult în urmă, însă renunțând la dorințele pământești, bunurile pământești oricât de mici ar fi, sunt suficiente înaintea lui Dumnezeu, întrucât El caută la inima omului și nu la lucrurile materiale!

La Chemarea Domnului, Apostolii au renunțat imediat la nădejdea în lucrurile materiale pentru a căuta cununa cea veșnică. Ei sunt chemați pentru a deveni pescari de oameni și cu ajutorul Cuvântului lui Dumnezeu, întocmai ca și cu o mreajă să prindă din această lume schimbătoare, mișcătoare, oscilantă, înșelătoare, întocmai ca o mare, niciodată sigură pentru nimeni, unde oamenii sunt purtați sau conduși chiar împotriva dorinței lor! Diavolul folosindu-se de dorința lumii și amăgind-o că îi va fi înde-

poseda lucruri pământești și concomitent să fie atașat în totalitate de cele cerești, care la chemarea Domnului îndată au lăsat totul și au urmat lui Hristos! Cât despre Avraam, care pentru dragostea primirii de străini, s-a învrednicit să primească pe îngeri sau lov, mult răbdătorul care a biruit pe diavol nepunând iubirea de copii și de averi mai presus de credința în purtarea de grijă a lui Dumnezeu și renunțând la tot ceea ce avea ca și când nu ar fi avut, câți dintre oameni se pot asemena lor!

El cheamă la Sine pe toți, și pe bogați dar și pe cei săraci, pe împărați dar și pe ostași, pe înțelepți dar și pe cei simpli, pe cei ce cred dar și pe cei ce nu cred, dar în primul rând pe pescari, care să vorbească cu deplină convingere doar de ceea ce au văzut și au auzit, căutând nu la fața sau la știința lor ci la inima lor și transformându-i prin puterea de sus a Duhului Sfânt în preînțelepți și mucenici! Pentru că așa a hotărât Dumnezeu, „că fapta lui Dumnezeu, socotită de către oameni nebunie, este mai înțeleaptă decât înțelepciunea lor și ceea ce se pare ca slăbiciune a lui Dumnezeu, mai puternică decât tăria oamenilor. Căci, priviți chemarea voastră, fraților, că nu mulți sunt înțelepți după trup, nu mulți sunt puternici, nu mulți sunt de bun neam; ci Dumnezeu Și-a ales pe cele bune ale lumii, ca să rușineze pe cei înțelepți; Dum-

nezeu Și-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să le rușineze pe cele tari; Dumnezeu Și-a ales pe cele de neam jos ale lumii, pe cele nebăgate în seamă, pe cele ce nu sunt, ca să nimicească pe cele ce sunt, ca nici un trup să nu se laude înaintea lui Dumnezeu. Din El, dar, sunteți voi în Hristos Iisus, Care pentru noi S-a făcut înțelepciune de la Dumnezeu și dreptate și sfințire și răscumpărare, pentru ca, după cum este scris: «Cel ce se laudă în Domnul să se laude» (I Cor, 1, 25 – 31), „Pentru ca credința voastră să nu fie în înțelepciunea oamenilor, ci în puterea lui Dumnezeu” (I Cor. 2, 5).

O astfel de ascultare caută Domnul Hristos și din partea noastră, la chemarea Lui, răspunsul

plină această dorință, i-a îndemnat pe oameni la fapte păcătoase, învrăjbindu-i pe unii împotriva altora, până la a-i face să se mănânce unii pe alții, la fel cum pești mari îi mănâncă pe cei mai mici, ca nu cumva scoși fiind din apă să poată trăi la limanul mântuirii care este Hristos, devenind membre ale trupului Său, unde oamenii nu se mai mănâncă unul pe altul ci se susțin și se sprijină unul pe altul, ca dovadă a iubirii de Dumnezeu și de semenii! Domnul a ales acești pescari trupești obișnuiți cu prinderea peștilor pierduți în adâncul mării și cu greutatea ostentivă ale mării spre a prinde umanitatea pentru mântuire, transformându-i în pescari duhovnicești.

Poate zice cineva, de ce nu pot iubi în același timp bogăția, aducând ca argumente oameni bogați care au bineplăcut lui Dumnezeu ca Avraam sau Iov, și în același timp să fiu bineplăcut lui Hristos? Ori Apostolii au arătat prin exemplul lor că nimeni nu poate în același timp

nostru nu trebuie întârziat. Valoarea Împărăției lui Dumnezeu este atât cât are cineva, pentru tâlharul răstignit de-a dreapta a fost de ajuns recunoașterea păcatelor, a nevinovăției Domnului, Căruia i-a luat apărarea acolo pe Cruce, și a dumnezeirii Sale, în a Căruia Împărăție a cerut să fie pomenit; pentru Zahau a valorat jumătate din tot ceea ce avea, pe care a împărțit-o săracilor, după ce din cealaltă jumătate a făgăduit că va îndrepta nedreptățile săvârșite; pentru Apostoli, mrejele, corăbiile, casele și tot ceea ce au lăsat pentru a-i urma Domnului Hristos; pentru femeia văduvă, cei doi bănuți! Așadar oricine a lăsat ceva pentru Domnul, înșutit va primi ca răsplată și va moșteni viața cea veșnică (Mt. 19, 29).

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu

(predică la Duminica a II-a după Rusalii, a Sf. Români, Sf. Ev. Matei 5, 14-16; 10, 32-33, 17-18, 22, 18 iunie)

Sursă foto: basilica.ro

File de Sinaxar

Sfântul Ierarh Luca al Crimeei – Doctorul fără-de-arginți (11 Iunie)

„Propovăduitor al dreptei credințe, mărturisitor și arhieru strălucit al pământului Crimeei, stâlp neclintit al Ortodoxiei și doctor înțelept de harul Sfântului Duh, Sfinte Ierarhe Luca, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să ne dăruiască pace și mare milă”. (Tropar)

În fiecare an, la data de 11 iunie, Biserica Ortodoxă îl prăznuiește pe Sfântul Doctor fără-de-arginți Luca al Crimeei; ierarh mărturisitor ce a pătimat mult pentru dragostea și credința lui în Hristos în temnițele comuniste.

Sfântul Luca al Crimeei s-a născut în anul 1877, în orașul Kerci din Crimeea, din părinți dreptcredincioși cu nobile rădăcini strămoșești, primind la botez numele de Valentin.

De mic a primit o aleasă educație. Înclinând spre pictură, a studiat mai întâi la Academia de Arte Frumoase, din Kiev, apoi simțind o puternică dorință de a-și ajuta semenii, el va renunța la pictură și se va înscrie la Facultatea de Medicină.

Atât în vremea războiului ruso-japonez (1904-1905), cât și în timpul Primului Război Mondial (1914-1917), Sfântul s-a oferit ca voluntar, îndeplinind misiunea de chirurg în mai multe spitale din Rusia.

În anul 1906 tânărul Valentin s-a căsătorit cu Ana, însă o boală incurabilă a pricinuit moartea timpurie a soției sale, astfel încât Sfântul a rămas singur cu cei patru copii ai lor. În anul 1916, și-a susținut doctoratul, apoi s-a hotărât să-și publice experiențele medicale într-o carte numită **Eseu despre chirurgia infecțiilor septice**, în care prezenta pentru prima dată informații de mare importanță, care aveau să aducă salvarea multor vieți omenești.

După venirea la putere a stăpânirii atee în Rusia, în anul 1917, medicul Valentin, stabilit la Tașkent, nu a încetat a-și manifesta public credința ortodoxă. De aceea, ierarhul locului l-a chemat să slujească Bisericii, iar doctorul Valentin, va accepta fără nici o rețineră hirotonia întru preot, în anul 1921. În scurt timp, a primit și tunderea în monahism, luând numele de Luca. În anul 1923, la cererea credincioșilor, a fost hirotonit arhiepiscop de Tașkent.

Hirotonia unui chirurg, ba încă a unuia dintre cei mai buni, nu a bucurat câtuși de puțin conducerea

comunistă a vremii. La scurt timp a fost însă înțemnițat, urmând un lung șir de 11 ani de pribegie și suferințe în închisorile comuniste. Fiind un chirurg vestit, episcopul Luca a primit aprobarea de a opera în spitalele din închisorile prin care a fost purtat. Fiecare operație începea și se termina cu o rugăciune către Maica Domnului, iar curățarea trupului cu iod, spre dezinfectare, Sfântul o făcea în semnul crucii.

În anul 1946, este reabilitat chiar de prigonitorii săi și datorită meritelor deosebite în studiul medicinei, cât și pentru lucrarea **Eseu despre chirurgia infecțiilor septice**, Sfântul va primi Premiul Stalin. Sfântul Luca împarte banii primiți ca premiu orfanilor de război.

Datorită faimei sale în întreaga lume, Sfântul Luca a fost numit arhiepiscop de Simferopol și Crimeea. Acolo a reînviat credința și viața duhovnicească. Predicile lui erau ascultate, pe lângă credincioșii de rând, de studenți, intelectuali și chiar de oameni având altă credință. Sfântul nu

s-a temut niciodată în cuvântările sale a condamna ateismul.

La bătrânețe, Sfântul și-a pierdut cu totul vederea. Despre aceasta însă, el spunea: „*Cel ce și-a închinat viața Domnului nu poate fi niciodată orb, fiindcă Dumnezeu îi dă lumina la fel cu cea de pe Tabor*”. Sfântul Luca al Crimeei a adormit în Domnul la data de 11 iunie 1961.

Fiind cinstit ca un nou doctor fără de arginți și făcător de minuni, Ierarhul și medicul Luca a fost canonizat în anul 1996. Sfintele lui moaște au fost așezate în Catedrala „Sfânta Treime” din Simferopol, unde săvârșesc tămăduiri minunate. O parte din moaștele sale se află și în țara noastră, la Paraclisul Institutului Național de Endocrinologie „C.I. Parhon”, din București.

Sfântul Ierarh Luca al Crimeei este grabnic ajutător și mare făcător de minuni, așa cum adevărate mulțimea de mărturii a vindecărilor miraculoase pe care Sfântul le înfăptuiește. Să cerem ajutorul Sfântului Ierarh Luca, ca prin rugăciunile lui, Hristos Dumnezeu nostru, să ne tămăduiască pe noi de toată boala trupească și sufletească. Amin.

Pr. Daniel Budeanu

Sursă foto: doxologia.ro

Despre grijile vieții

Duminica a III-a după Rusalii reprezintă o stăruitoare chemare din partea Mântuitorului ca, mai înainte de a ne îngriji de cele ale trupului, să căutăm ceea ce-i este cel mai mult de trebuință sufletului: Împărăția cerurilor. Căci Evanghelia ce se citește în această duminică se încheie astfel: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate celelalte se vor adăuga vouă!” (Matei 6, 33).

Vedem că în calendar, în dreptul duminicii acesteia într-o paranteză, ni se comunică tema principală, și anume „Despre grijile vieții”. Pentru a ajunge la tema propusă, mai înainte de toate trebuie să acordăm o atenție deosebită celorlalte elemente din Evanghelie care ne conduc spre același mesaj, și anume grijile vieții. Menționăm doar atât: „grijile vieții” nu se referă numai la cele de trebuință vieții de aici, sub aspect material, ci și la cele viitoare, fiind invitați, astfel, să ne îngrijim cu deosebire de cele sufletești. Trebuie să ne preocupe grijile spirituale, ce ne conduc spre drumul mântuitor al cerului.

Din practică, cunoaștem două informații: „Omul este ceea ce gândește” sau „Omul este ceea ce mănâncă”, fiecare informație este adevărată. Însă, vedem că omul este rezultatul grijilor sale. Ne îngrijim doar de cele materiale, suntem materialisti. Ne îngrijim de cele duhovnicești, suntem oameni duhovnicești. Iar felul grijilor noastre ne izvorăște, astfel, fericire sau nefericire. Preocupați doar de cele trecătoare, suntem veșnic frământați, panicați, nemulțumiți, într-un cuvânt, nefericiți. Revenind la textul evanghelic ne minunăm de frumusețea învățăturilor și încercăm să înțelegem cât mai bine învățătura ce rezultă din cuvintele spuse de Mântuitorul Hristos: „Luminătorul trupului va fi ochiul”.

Prin „ochi”, înțelegem aici nu numai simțul vederii, ci și mintea, priceperea. Căci spune Sfântul Ioan Gură de Aur: „Ceea ce este ochiul pentru trup, aceea este mintea pentru suflet. După cum atunci când ochii sunt orbiți, cea mai mare parte a lucrării celorlalte mădulare este pierdută, pentru că li s-a stins lumina, tot așa și când mintea este stricată, sufletul se umple de nenumărate rele. După cum cel ce stârpește izvorul a secăt și râul, tot astfel cel care strică mintea a tulburat toată osteneala sufletului în lumea aceasta...” (Omilii la Matei, XX, 3). Pe de altă parte, cunoaștem importanța ochilor trupești pentru o percepție corectă. Ochii sunt ca niște ferestre: prin ele noi privim lumea, dar suntem și priviți. Starea sufletească a omului se dezvăluie, astfel, în mare măsură prin privire.

Bunătatea sau răutatea, lumina sau întunericul, înțelepciunea sau prostia se pot vedea, așadar, prin intermediul ochiului. Prorocul Avacum (aprox. 600 î. Hr.) are un cuvânt inspirat, în legătură cu aceasta: „Ochii Tăi sunt prea curați ca să vadă răul” (1, 13). Este vorba de ochii lui Dumnezeu, Care privește și ne privește cu atâta îngăduință, învățând de aici că și noi trebuie să privim în acest mod pe cei din jur, încercând a vedea, pe cât omeneste posibil, numai ce este bun, având, astfel, o privire încurajatoare, tonifiantă, nu tot timpul critică, demolatoare, descurajatoare.

„Nimeni nu poate sluji la doi domni...”. Nu putem să slujim lui Dumnezeu și lui Mamona. „Mamona” este un

cuvânt care în traducere înseamnă „avuție, tezaur”, iar în contextul acestui verset este înțeles ca „demon al banului, al avariției, al egoismului, al posesiunilor materiale” (Bartolomeu Anania). Prin cuvintele de mai sus, Mântuitorul ne îndeamnă să nu fim duplicitari, cu două fețe, să zicem una și să facem două. Să ne declarăm, adică, fii ai lui Dumnezeu, să părem a fi interesați de cele sufletești, iar în ascuns să ne preocupe banii, funcțiile, mâncarea, hainele luxoase și altele asemenea. Din cele mai sus menționate vedem ca trebuie să fim realiști cu noi înșine și ca lupta duhovnicească este cu noi înșine. Trebuie să recunoaștem exact starea în care ne aflăm, ori suntem înclinați spre cele duhovnicești, ori nu. Nu poți să fii în două locuri deodată. Ori ești cu Dumnezeu, ori cu Mamona. Hotărăște-te, așadar, de care parte a baricadei vrei să rămâi!

„Nu purtați grijă pentru viața voastră ce veți mânca și ce veți bea... Căci pe toate acestea le caută și păgânii...”. Din capul locului, trebuie să înțelegem că Mântuitorul nu îndeamnă la pasivitate, lene, nemuncă. Ne atrage atenția să nu ne preocupăm, însă, peste măsura cuvenită de cele ale trupului, așadar spre observarea unui echilibru firesc între grija pentru suflet și cea pentru materie. Iov a fost bogat, dar nu a fost rob lui Mamona; nu era stăpânit de Mamona, ci-l stăpânea; era stăpân, nu rob. Stăpânea toate averile lui, ca și cum ar fi fost administratorul unor averi străine. Nu numai că nu răpea averile altora, ci chiar pe ale sale le dădea celor nevoiași. Avva Pimen din Pateric: „Toate cele peste măsură, sunt ale dracilor!”.

Că trebuie să ne îngrijim de trup, nu încapă îndoială, de vreme ce însăși Scriptura ne adevărește că „trupul este templu al Duhului Sfânt” (I Cor. 6, 19). Totodată, că trebuie să muncim cu hărnicie pentru a ne asigura hrana, îmbrăcăminte etc.: „Cel ce nu lucrează, acela nici să nu mănânce” (I Tes. 3, 10). Totuși, sufletul trebuie să fie stăpân pe trup, nu invers. Căci în gândirea Sfinților Părinți, trupul este o bună slugă, dar un rău stăpân. Un stăpân care nu mai face voia Domnului, ci a celui rău. Nici bunurile materiale în sine nu trebuie condamnate, dacă sunt agonisite cinstit și administrate creștinește. „Nu-i condamna pe bogați – spune Sfântul Ioan Gură de Aur – ci pe cei robiți de bogăție”.

Înțelegem, așadar, că „a nu purta de grijă ce vom mânca și ce vom bea” înseamnă a nu ne preocupa excesiv, peste măsură, egoist, de cele de pe pământ, ignorând aspirațiile cerești ale sufletului. Nu a ne lăsa în „voia soartei”, cum se spune, adică a nu munci, așa cum din păcate înțeleg unii semeni de-ai noștri. Evanghelia Duminicii acesteia mai are și alte versete care ar necesita o tâlcuire însă să încercăm ca ceea ce am auzit până acum să punem și în practică în viața noastră de zi cu zi. Reținem, în concluzie, că pământenii fiind, purtători de trupuri, ne vom îngriji de cele materiale atât cât este necesar pentru un trai decent, sănătos, echilibrat, dar căutarea noastră prioritară se va îndrepta mereu spre cele ale sufletului, bine știind că sufletele noastre năzuiesc spre Dumnezeu din ceruri. Care ne așteaptă cu dragoste părintească întru împărăția Sa. Amin.

Pr. Alin Constantin Nicola

(predică la Duminica a III-a după Rusalii,

Sf. Ev. Matei 6, 22-33, 25 iunie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Sf. Petru și Pavel

„Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc” (Ioan XXI, 17)

Azi, îi sărbătorim pe Sf. Petru și Pavel. Aceștia au fost doi dintre apostolii lui Hristos care au vestit Sf. Evanghelia în întreaga lume. Atât de importanți sunt acești sfinți încât înainte de prăznuirea lor a fost perioadă mai îndelungată de post. Remarcăm faptul că sunt puțini Apostoli care sunt cinstiți cu cruce roșie în calendar. În afară de aceștia, mai e prăznuit ca o mare sărbătoare și Sf. Andrei. Mai întâi, vom vorbi despre viața lor. Primul era pescar.

Al doilea era dascăl. Astfel, vedem cum sfințenia nu se rezumă doar la o anumită categorie de oameni. Și intelectualii dar și cei fără o pregătire atât de temeinică academică, pot să ajungă sfinți. Dar trebuie să remarcăm și faptul că și stilul lor de temperament era unul diferit. Petru era o persoană mai impulsivă, în timp ce Pavel era un om mai analitic. Astfel, foarte important e ca propriul nostru temperament să-l folosim în cele bune spre mântuire.

Dacă Petru a fost prezent mereu lângă Hristos în timpul activității Sale pământești, în schimb, Pavel nu L-a văzut niciodată pe Hristos cât timp Acesta a trăit pe pământ. Deci, mântuirea poate să fie realizată și fără să avem nevoie neapărat de dovezi concrete ale existenței lui Dumnezeu. Paradoxal, Sf. Pavel, deși nu L-a întâlnit niciodată pe Hristos, totuși, e considerat ca fiind numit „Apostolul neamurilor”. Deși fără o pregătire cel puțin elementară, Sf. Petru a reușit să înțeleagă și să transmită mai departe mesajul Evangheliei.

Pare aproape imposibil faptul că Sf. Pavel a fost un persecutor al creștinilor. Saul din Tars, cum se numea înainte de convertirea sa la creștinism, a ajuns din prigonitor să fie „Apostolul neamurilor”. De ce zicem că e uluitoare o asemenea transformare? Deci, dacă vrem să ne schimbăm viața din rău din bine, cu siguranță, se poate. Azi e momentul prielnic.

Măine s-ar putea să fie prea târziu dacă nu luăm de azi această decizie. Deși, era simplu pescar, Sf. Petru a fost cel care a mărturisit că Mântuitorul e Fiul lui Dumnezeu. Mai mult decât atât, acesta părea să fie hotărât să-și dea chiar viața pentru Hristos. Din nefericire, prima oară teoria nu s-a aplicat în practică. Atunci când Hristos a fost prins pentru a fi osândit la moarte pe cruce, Sf. Petru a negat că L-ar cunoaște pe Hristos. Totuși, atunci când a auzit cocoșul cântând, acesta și-a dat seama de greșeala pe care a făcut-o. Deși, căderea Sf. Petru a fost una adâncă, ridicarea acestuia a fost una extrem de înălțătoare. Astfel, dacă ni se pare că suntem atât de buni și de dreți, să avem grijă să nu cădem cumva din starea în care ne aflăm. Dar, chiar dacă am fi căzut foarte mult din dreapta credință, să nu ne pierdem

speranța mântuirii. A greși e omenește. A te ridica din greșeală e dumnezeiește. De aceea, e foarte ușor să spunem despre X că e un foarte mare păcătos. Chiar dacă îi vedem păcatele acestuia, totuși, nu cunoaștem pocăința acestuia. Vedem cum doi foarte mari păcătoși, au ajuns să fie niște sfinți atât de mari. Greșelile comise au fost înlocuite de niște fapte vrednice de laudă. Truda de a vesti Sf. Evanghelia a lui Hristos n-a fost ușoară. De la probleme legate de transport, la cele de doctrină, aceștia au făcut tot ceea ce le-a stat în putință să vestească adevărul mântuirii. Să nu ni se pară obositor și greu drumul până la biserică din cartier.

Acești doi sfinți deosebiți ai Bisericii noastre au străbătut

drumuri anevoioase prin Asia Mică și Europa ca să încreștineze numeroși oameni din lumea aceasta. Și atunci nu existau ca acum avioane sau mașini. Precum un părinte cu un copil bolnav e dispus să meargă oriunde în lume ca să-și vadă copilul sănătos, tot așa Sf. Petru și Pavel au fost neobosiți când a venit vorba despre mărturisirea lui Hristos. Uneori, poate că ne e rușine să facem ceva fiindcă ar putea să râdă ceilalți de noi. În schimb, Sf. Petru și Pavel au fost atât de îndrăzneți încât au fost dispuși să-și dea viața chiar pentru Hristos. Aceasta reprezintă o dovadă clară a Învierii lui Hristos. Acum sincer vorbind, ce om ar fi dispus să moară pentru o minciună?

Acum nu ne mai cere nimeni să facă exact ce au făcut aceștia. Însă, atât cât putem să încercăm să mărturisim adevărul credinței noastre. N-are nimeni pretenția să mergem ca aceștia pe drumuri așa

de lungi. Acum chiar și în mediul on-line putem să propovăduim adevărurile mântuirii. Deci, să îndrăznim. Să nu ne fie teamă că vom păți ceva anume.

Însă, a sărbători un sfânt nu înseamnă ceea ce înțelege lumea acum. E firesc să le urăm la mulți ani celor care poartă numele unui sfânt. Dar a ne cinsti sfântul ocrotitor doar prin activități lumești nu e normal. Nu zice nimeni să participăm la Sf. Liturghie închinată acestui sfânt dacă nu putem să mergem fiindcă suntem la serviciu în dimineața respectivă.

Doar că oricât de obosiți am fi de la muncă, e imposibil de crezut că nu ne vom putea găsi măcar un sfert de oră în care să citim Acatistul acestui Sfânt. De fapt, în fiecare zi, pe lângă rugăciunile pe care le facem către Sf. Treime și Maica Domnului, suntem datori să spunem măcar o scurtă rugăciune către sfântul nostru ocrotitor. Să nu fim cinstitori ai sfinților doar prin numele nostru. Cel mai bun mod prin care arătăm că facem cinste unui sfânt e acela prin care imităm viața acestuia. Așa cum am văzut chiar și sfinții au căderile lor.

Doar că aceștia au avut puterea de a se schimba. E ușor a zice că nimeni nu-i perfect. Doar că aceasta nu reprezintă o scuză prin care încercăm să comitem cât mai multe greșeli.

Noul Testament are 27 de cărți. Dintre acestea, 14 au fost scrise de Sf. Ap. Pavel. Deci, mai mult de jumătate dintre acestea, îl au autor pe acesta. El ne-a lăsat epistole, adică niște scrisori. E drept că unele dintre acestea sunt scurte. Altele sunt mai lungi. Însă, toate sunt foarte valoroase. Din cadrul lor aflăm numeroase lucruri. Ni se vorbește despre cum trebuie să fie un viitor preot. Ni se spun numeroase informații despre vrednicia pe care trebuie să o avem atunci când ne împărtășim. Chiar dacă Sf. Petru ne-a lăsat doar 2 epistole, totuși, și acestea au o mare importanță pentru biserica noastră. Catolicii zic despre Sf. Petru că a fost primul

episcop al Romei și că a fost primul dintre apostoli. Deci, papa ca urmaș direct al acestuia ca funcție e primul între ierarhii bisericii. Însă, faptul că Sf. Petru i s-au dat cheile raiului nu duce la o asemenea concluzie. Și apoi, vorbim despre o superioritate cel mult teritorială, ci nu sacramentală. Să căutăm să fim primii la săvârșirea faptelor bune, nu la fuga după funcții lumești, trecătoare și închipuite! Să nu uităm că primul om din Rai a fost un tâlhar, nu un apostol. Sf. Petru și Pavel să ne ajute în fiecare zi! Amin.

Prof. Ionuț-Cătălin Popescu
(reflecție la 29 iunie, Sf. Ev. Matei 16, 13-19)

Actualitate

De la Darwin la ingineria genetică

Conceptul de evoluție a devenit un instrument prin care poți eluda contradicții evidente. Înseamnă că adevărul este flexibil, că un lucru se poate transforma gradual în opusul său.

În biologie, desigur, evoluția este asociată în principal cu numele lui Charles Darwin, dar teza acestuia a fost doar una dintre aplicațiile ei. Karl Marx, care a adoptat ideile filosofului G.W.F. Hegel, a aplicat acest concept la economie și la stat. Deloc întâmplător, Marx era un mare admirator al lui Darwin, ale cărui scrieri le-a identificat corect ca fiind o temelie pentru materialismul ateu modern.

Nici măcar bisericile nu sunt imune la evoluționism. Dogmele creștine, cum sunt cele despre moralitatea sexuală, pot „evolua” într-o încurajare liberală a unor practici condamnate din punct de vedere tradițional și moral ca imorale. Unele biserici hirotones astăzi preoți homosexuali și lesbiene și „căsătorească” homosexuali.

Cuvântul „evoluție” este un sinonim pentru dezvoltare, dar are și nuanțe de îmbunătățire și „progres”. Școlile noastre publice, în principiu neutre religios, îi învață pe copii că noi suntem urmașii îndepărtați ai unor creaturi asemănătoare maimuțelor, spunând implicit că nu suntem creați după imaginea lui Dumnezeu. Așadar, în mod obișnuit copiii învață să gândească la fel ca niște materialişti, chiar dacă părinții îi duc duminica la biserică.

Progresiștii privilegiază în general predarea evoluției tocmai pentru că subminează credința creștină. Dar teoria evoluției a „evoluat” natural nu doar în marxism, o doctrină atractivă pentru mulți liberali, ci și în rasismul nazist, pe care mulți liberali îl detestă. Dar nazismul este o prelungire mult mai plauzibilă a darwinismului decât marxismul.

Dacă noi, ființele umane, suntem organizări de materie fără suflet, fără niciun fel de scânteie divină, este foarte firesc să crezi că rase diferite „au evoluat” cu viteze diferite în medii diferite. De ce ar trebui să presupunem că au ajuns la linia de sosire în același timp?

Și dacă până și moralitatea „evoluează”, de ce să nu vedem consecința următoare și anume că rasele „inferioare” ar trebui eliminate? Omul, prin știință și puterea statului, are acum capacitatea să decidă ce fel de oameni

ar trebui să existe în viitor. Din punctul acesta de vedere nazismul a fost foarte „progresist”. A-l numi „reacționar” reprezintă un sentimentalism illogic. Nu a făcut decât să definească progresul într-o modalitate neplăcută pentru liberali. Precum comunismul, a condamnat mase întregi de oameni ca fiind insuficient „evolute” și din acest motiv erau văzute ca obstacole în calea progresului.

Până și Inchiziția Spaniolă, pe care liberalii o detestă, recunoștea dreptul fiecărui acuzat la un proces personal, deoarece vina era personală. Drept consecință, a executat cu mult mai puțini oameni decât statele materialiste

moderne, ai căror dușmani de „clasă” și „rasă” erau înghesuiți în vagoane de marfă. Inchiziția a executat câteva mii de oameni în trei secole. Pentru Lenin, Stalin și Hitler, câteva mii de victime însemnau doar o lună foarte slabă.

Și eugenia – știința îmbunătățirilor rasiale – s-a întors prin ingineria genetică, inclusiv prin experimentele asupra embrionilor umani și folosirea țesuturilor fetale. Din punct de vedere materialist, nu este nicio problemă în distrugerea embrionului uman sau a fătului. Fiind materie aflată la o etapă timpurie de dezvoltare, nu are niciun „drept” la existență.

La urma urmelor „drepturile” evoluează, de asemenea. Nu sunt absolute. Sunt definite, cum e și de așteptat, de puterea politică. Nu e de mirare că materialişti au susținut adesea regimuri totalitare, în

special Uniunea Sovietică. De asemenea, au tins să sprijine expansiunea puterii statului în SUA, mai ales prin educația de stat, în detrimentul educației private și religioase.

Creștinii din America și-au dat seama târziu că trăiesc într-un regim a cărui presuposiție fundamentală tacită este aceea că nu avem suflete nemuritoare. Îndoctrinarea liberală îi învață pe copii că toate relele pământești vin din creștinism.

Rezultatul practic cel mai important al evoluționismului este credința că viața umană nu este în mod special sacră sau importantă. Această credință și-a găsit expresia în uciderile în masă, în bombardarea orașelor, în clinicile de avort. Astăzi, sunt descoperite noi consecințe, după cum se poate observa în cariera dr. Jack Kevorkian (susținător al eutanasiei – n. trad.).

Joseph Sobran,
R3media.ro

Actualitate

Sindicatul anunță că greva din învățământ va continua

Greva profesorilor continuă, au anunțat sindicatele din învățământ. Ei susțin că modul în care Guvernul a reacționat la protestul lor „ne face să credem că, după ce se va încheia această grevă, vor reveni la vechile obiceiuri”. Ei nu sunt convinși că Guvernul se va ține de cuvânt. Greva profesorilor a început pe 22 mai.

„Federația Sindicatelor Libere din Învățământ și Federația Sindicatelor din Educație «SPIRU HARET», în numele salariaților din învățământ ale căror drepturi și interese le reprezintă, cer în continuare Guvernului și partidelor aflate la guvernare să-și asume printr-un act normativ articolul scos din Legea Învățământului Preuniversitar și care nu a fost inclus nici în textul OUG 53/2023, ci doar în Nota de fundamentare a ordonanței, potrivit căruia salariul profesorului debutant să fie cel puțin egal cu salariul mediu brut pe economie, salarizarea întregului personal didactic de predare urmând să se realizeze în mod progresiv, în raport de funcție, studii, vechime și grad didactic.

Această atitudine a Guvernului României este interpretată ca o neasumare a Executivului de a aplica principiul menționat mai sus în noua lege a salarizării. Atragem atenția că salariații din învățământ aflați în grevă sunt nemulțumiți și de promisiunea Guvernului de a aplica ipotetica grilă de salarizare pentru învățământ în maximum trei ani, solicitând scurtarea acestei perioade. Menționăm că și majorările salariale prevăzute în OUG 53/2023 au fost respinse de federațiile sindicale, după consultarea membrilor de sindicat aflați în grevă, aceștia considerând sumele prea mici.

După cum am spus încă de la început, această grevă nu este doar pentru salarii. Acest protest extrem este și despre viitorul educației, despre percepția pe care o are societatea asupra meseriei de dascăl. Însă, modul în care Guvernul și liderii partidelor politice aflate la guvernare au gestionat evenimentele ce s-au desfășurat începând cu

10 mai 2023 (primul miting organizat de angajații din învățământ) și până în prezent ne face să credem că, după ce se va încheia această grevă, vor reveni la vechile obiceiuri, adică: vor continua să nu investească în educație și în angajații din învățământ.

Aici, domnilor politicieni, domnule Președinte, este problema. Nu ne-ați convins că, după încheierea grevei, veți investi cu adevărat în acest domeniu. Iar primul exemplu în acest sens este că nu v-ați asumat printr-un act normativ că, odată cu apariția noii legi a salarizării, salariul profesorului debutant va fi cel puțin egal cu salariul mediu pe economie. Ținem să vă reamintim și că unul dintre punctele pentru care colegii au semnat pentru grevă este creșterea finanțării. Degeaba ați votat în Parlament o lege care prevede alocarea pentru învățământ a unei finanțări egale cu minimum 15% din cheltuielile bugetului consolidat, dacă nu aveți de gând să o și respectați și veți proroga aplicarea acestui articol, așa cum ați prorogat, timp de peste 10 ani, articolul privind alocarea a 6% din PIB pentru Educație.

Spunem asta pentru că, deja, pe surse, am aflat că nu veți acorda, începând cu 1 ianuarie 2024, ceea ce prevede Legea Învățământului Preuniversitar, pentru că bugetul nu permite această „cheltuială”. Aveți însă 6 luni să vă pregătiți. Aveți 6 luni în care puteți reforma statul, în așa fel încât, de la 1 ianuarie 2024, să puteți acorda minimum 15% din cheltuielile bugetului consolidat pentru învățământ. Avem nevoie de educație, iar educația are nevoie de finanțare! Nu ne mai certați, nu ne mai trimiteți la clase! Schimbați-vă discursul și asumați-vă că educația va fi, începând de astăzi, prioritate națională! Și nu numai pentru noi, angajații din sistem, ci și pentru cei peste 3.000.000 de elevi în spatele cărora vă ascundeți și pe care încercați, prin declarații, să-i întoarceți împotriva noastră!”, se arată în comunicatul sindicatelor.

Redacția R3media.ro

Celebrul Al Bano s-a pronunțat explicit împotriva mâncării de insecte, într-un interviu acordat ziarului Libertatea

Celebrul cântăreț italian Al Bano s-a pronunțat vehement împotriva mâncării din insecte, într-un interviu acordat publicației Libertatea. Plecând de la apariția inteligenței artificiale, Al Bano a declarat că în lume are loc „o mare revoluție”. Totuși, el a explicat că ideea de a pune mâncare din gândaci pe masă este prea de tot.

„Vom vedea care va fi de fapt produsul inteligenței artificiale, căci va fi cu siguranță artificial și vom vedea dacă oamenii cu adevărat îl vor iubi. Se întâmplă de fapt o mare revoluție în lume. Mai este acea propunere de a mânca insecte, dar eu refuz să cred că se poate ajunge în punctul în care să fie aduse insecte la masă pentru a fi mâncate. Știu că în anumite părți din lume le mănâncă, știu că aborigenii le mănâncă, dar este cultura lor, nu este cultura generală. Cultura unei țări este sacrosanctă fiindcă așa e ea, o respectă, dar să impui o nouă cultură, în acest caz, mâncare pe bază de insecte, cu

tot respectul pentru insecte, mi se pare totuși o exagerare”, a spus italianul.

În ciuda acestei declarații, reporterul *Libertatea* a ignorat

subiectul mâncării din gândaci, preferând să continue discuția despre inteligența artificială. Reamintim că subiectul mâncării din gândaci a fost pus pe tapet de deciziile Comisiei Europene de a legaliza mâncarea din anumite insecte. Până acum, e vorba despre larva gândacului de bălegar, viermele de făină, lăcusta migratoare (*Locusta migratoria*) și greierul domestic (*Acheta domestica*), fie sub formă congelată, uscată sau pudră.

Italia a decis interzicerea folosirii făinii din insecte la producerea produselor „made in Italy”, precum pizza sau paste.

Radu Ursan,
R3media.ro